

Élménybeszámoló az Öveges-versenyről

Sok fizikaszkör és még több fizikafeladat után lehetőséget kaptam két osztálytársammal (Veres Kristóf és Békési Péter), hogy részt vegyek Győrben, az Öveges József Kárpát-medencei fizikaverseny országos döntőjén.

Inkább nem sorolom fel az utunkba eső településeket Sótontól Ostffyasszonyfáig, elég hozzá anyyi is, hogy szerencsésen megérkeztünk. A regisztráció, a szállás elfoglalása és az ebéd után következett a Városháza dísztermében a verseny ünnepélyes megnyitója. Majd körülnéztünk Győrben. A belváros épületeinél és a székesegyháznál volt a fizikához közelebbi látnivaló is: a Jedlik-kiállítás. Itt megcsodálhattuk Jedlik találmányait, például a villanydelejes forgonyt... Hogy mi az a „villanydelejes forgony”? Azt hiszem megfeledeztem arról, hogy a kedves olvasó bizonyosan nem ásta bele magát annyira a fizika kultúrtörténetbe, mint amennyire ezt a verseny nekünk szükségessé tette. Szóval, a fent említett szerkezet a mai egyenáramú villanymotor őseinek tekinthető.

De végtére is ez egy élménybeszámoló, tehát térjünk vissza az aznapi eseményekhez. A vacsora után a zsinagógában kulturális programon vehettünk részt, majd dr. Szalai Tamás tartott előadást a Mars-utazásról és a bolygó általános jellemzőiről. Megtudtuk például, hogy nem kell elmennünk a Marsra ahhoz, hogy ott legyünk. Lehet, hogy ez egy kicsit furcsán hangzik, de a mai VR (virtual reality = virtuális valóság) technológiával elég lenne egy robotot elküldeni a megfelelő felszereléssel és a Földről irányítani. Ezzel a programmal véget is ért a pénteki nap. Az utazás és a városnézés fáradalmi mellett a fizikatörténet utolsó átnézése is segített abban, hogy könnyen álomba szenderüljünk.

Másnap a reggeli után kezdődött a verseny első része: a kísérletelemzés, a számítási feladatok és a mérés. Az ebéd után a teszt és a fizikatörténeti feladatok megoldása következett. A versenyt letudva a fizika szórakoztató oldalával is találkozhattunk. A győri MOBILIS-ben kísérleti bemutatót tartottak. Az itteni kísérletek többnyire a hatás-ellenhatás törvényére épültek, amit rakéta-elvnek is neveznek. A „rakéta” lehet, hogy sok embernek

felkelti az érdeklődését. Arra, hogy a PET-palack a pezsgőtabletták doboza, a szárazjég, a folyékony nitrogén és ezek kombinációjának felhasználásával mennyi érdekes és látványos kísérletet lehet bemutatni, nem sokan számítottunk. A látottak közül két rakétát nekünk is lehetőségünk volt kipróbálni. Végül megtekintettük (kipróbáltuk) az ott található interaktív kiállítást is.

A kollégiumba visszaérve a vacsora után Pál Zoltán tanár úr tartott újabb kísérleti bemutatót. Megtapasztalhattuk mire képes a külső légnyomás egy hordó ellenében, a villanymotor, és a dinamó sok változatát is megismerhettük. Az előadás legvégén három olyan kísérletet láthattunk, amit maga Öveges József is bemutatott. Azonban – sajnálattunkra – Heki, a rezonanciakutya, nem működött. Ha valaki nem hallott volna róla, Heki a Professzor valószínűleg leghíresebb kísérlete volt. Ha jól szóltunk neki, kijött a házából a bent található okos áramkör miatt. Ezzel a programmal véget is ért a szombati nap.

Másnap reggel a Városháza dísztermében sor került a verseny ünnepélyes zárására és az eredményhirdetésre, majd hazafelé vettük az irányt. A fent említett színes programok emlékének és a szép eredmény örömeinek büszke tulajdonosaként; jó okkal állíthatom azt, hogy aki fizikát tanul, az nem pazarolja az idejét... ☺

Pácsonyi Péter 8.N

Fotó: Pálovicsné Tusnády Katalin

Illusztráció: Tőke Fruzsina 5.N